

Comunicat de presă

”Barometrul opiniei publice – Iunie 2021”

Fundația Soros Moldova pledează pentru reflectarea corectă și transparentă a vieții social-politice și economice și asigurarea accesului la informație pentru societatea civilă. În acest scop începând cu anul 1998 a fost lansat un program de cercetare a opiniei publice – „Barometrul opiniei publice din Moldova”.

Primele două sondaje au fost efectuate pe parcursul anului 1998. Următoarele au fost organizate de Institutul de Politici Publice cu suportul financiar al Fundației Soros Moldova în august 2000, iar ulterior în primăvara și toamna fiecărui an în perioada 2001 – 2021.

Tematica cercetărilor efectuate a inclus: opțiuni politice, popularitatea și notorietatea principalelor partide și personalități politice, nivelul de viață și calitatea vieții, politica economică și socială a Guvernului, alte teme de interes major.

Rezultatele anchetelor au fost făcute publice în cadrul unor conferințe de presă organizate la încheierea sondajelor. Mass media, publicul larg și toate persoanele interesate au în permanență acces liber la rezultatele Barometrului, inclusiv la baza de date a cercetării. Toate materialele sunt plasate în pagina web a IPP: <http://www.ipp.md>

Având în vedere importanța și impactul cercetărilor din cadrul BOP, Institutul de Politici Publice lansează în perioada 2019-2021 următoarele trei sondaje, cu suportul Biroului de Cooperare al Elveției, Fundației Soros-Moldova, al Programului MATRA al Ministerului de Externe al Țărilor de Jos, și al Centrului de Resurse Juridice. Primul dintre acestea este realizat de către compania Date Inteligente SRL, datele căruia sunt prezentate în continuare. Sondajul a fost efectuat în perioada 12-27 iunie 2021, pe un eșantion de 1161 de persoane din 96 de localități, reprezentativ pentru populația adultă a Republicii Moldova (cu excepția regiunii transnistrene), eroarea maximă fiind de $\pm 2.84\%$.

Rezultatele principale

Economie – aspecte generale

Crește ponderea celor care consideră că lucrurile în Republica Moldova se îndreaptă în direcția corectă, comparativ cu edițiile anterioare. Astfel, 29.6% din respondenți consideră că lucrurile se îndreaptă într-o direcție „corectă”, iar 63.9% - în direcție „greșită”.

În schimb, mai mulți respondenți (37.8%) consideră că lucrurile în lume merg într-o direcție „corectă”, comparativ cu numărul celor care sunt optimiști în privința Republicii Moldova.

Populația este mai mulțumită (răspunsuri „mulțumit” și „foarte mulțumit”) de învățământul din RM (41.3%), și de asistența medicală (40.8%). Urmează cultura (32.8%). În același timp un număr mic de respondenți se declară mulțumiți de: nivelul de trai(14.6%), industrie(11.2%), locurile de muncă(10%), combaterea corupției (8.2%), salariile(7.4%), pensiile(5.4%) și soluționarea conflictului transnistrean (5.2%).

Comparativ cu anul trecut, doar 2.1% din respondenți consideră că situația economică în RM este mult mai bună și 16.5% că e mai bună. De asemenea peste 38% din respondenți consideră că situația a devenit mai proastă. Perspectivele de viitor sunt mai bune: 42.8% consideră că situația va fi mai bună și circa 17% consideră că situația va fi mai proastă.

Doar 16% din respondenți sunt mulțumiți în general de situația economică din Republica Moldova, iar 29.3% nu sunt deloc mulțumiți.

Calitatea vieții și problemele sociale

Patru lucruri îngrijorează populația în mod special:

- Sărăcia (57.4%)
- Prețurile (52.6%)
- Viitorul copiilor (45.3%)
- Corupția (43.5%)

Șomajul de asemenea e una din principalele trei probleme pentru o parte semnificativă din respondenți (31.2%). În contextul Covid-19, pentru 16.1% din populație boala este o îngrijorare importantă.

Circa un sfert din respondenți sunt mulțumiți sau foarte mulțumiți de modul în care trăiesc și circa o treime sunt nemulțumiți sau foarte nemulțumiți. Cei mai mulți (41.4%) – nu sunt nici mulțumiți, nici nemulțumiți.

Din aspecte ale condițiilor de trai, cel mai mult respondenții sunt mulțumiți de locuința lor (circa 70%), de asemenea, mai mult de jumătate din ei sunt mulțumiți de: curățenia și îngrijirea localității, de transportul public, de asistența medicală și de educația copiilor la școală. Cel mai puțin ei sunt mulțumiți de viața politică din țară – sub 10%, iar aproape 90% sunt nemulțumiți.

Mai mult de o cincime din respondenți (21.2%) consideră că veniturile lor nu acoperă nici strictul necesar, iar 49.1% - doar strictul necesar.

În total, 38% din respondenți consideră starea lor de sănătate ca bună sau foarte bună, iar circa 18% - ca rea sau foarte rea.

La nivel de obiceiuri, peste 70% din populație utilizează Internetul zilnic, iar circa 68% privesc zilnic TV. Circa două treimi accesează zilnic rețelele de socializare. Circa o treime din populația adultă citește site-

urile de știri sau ascultă radioul. Sub 10% citesc zilnic ziare sau citesc cărți, inclusiv în format electronic sau pe on-line.

Principala sursă de informare rămâne a fi televiziunea – 51.1%, iar Internetul este principala sursă de informare pentru 23.2%. Alte surse de informare numite ca fiind cele mai importante sunt: rețelele de socializare – 6.3%, familia – 6% și sursele mass-media on-line – 4%.

A doua cea mai importantă sursă de informare este Internetul – 21.6%.

Principalele site-uri din care se informează populația sunt [journal.md](#) (30%), [protv.md](#)(27%), [publika.md](#) (16%). De asemenea, circa 10-11% se informează din [point.md](#), [stiri.md](#), și [zdg.md](#).

La capitolul rețele de socializare, cei mai mulți utilizează cel puțin săptămânal Facebook-ul (54.6%), 30.6% - Odnoklassniki și 22.2% - Instagram. O pondere importantă o au și TikTok – 8.7% și Telegramul – 6.7%.

Cel mai mult, cetățenii din RM au încredere în televiziune ca sursă de informare (18.1%), urmată de familie (15.7%), rețelele de socializare (12.6%) și Internetul (12.5%)

Principalele canale urmărite (ca prima, a doua și a treia opțiune) de moldoveni sunt: Prime și JurnalTV – 42%, Moldova1 – 37% și ProTV – 32%. De asemenea, PublikaTV, NTV, TV8 și RTR Moldova sunt printre primele 3 canale ca importanță la cel puțin 20% din respondenți.

Respondenții păreri diferite despre posibilitatea ca lumea să se simtă liber de a spune ceea ce cred despre conducerea țării. Circa 45% consideră că lumea e relativ liberă să facă asta, iar circa 53% - consideră că mai degrabă nu. Pe de altă parte, mai mulți respondenți consideră că populația are acces la informație, decât cei care consideră că accesul este mai limitat.

La nivel personal, 16.9% din respondenți consideră că pot într-o măsură foarte mare să spună liber ce cred despre conducerea țării, 38.7% - într-o măsură mare, 32.3% - într-o mică măsură, iar 10.3% - că nu pot deloc.

Mai puțin de jumătate din respondenți se simt liberi de a ieși în stradă și de a protesta față de deciziile conducerii țării, iar puțin peste jumătate – doar în mică măsură sau deloc. De asemenea, circa trei sferturi din respondenți sunt foarte mândri sau mândri de cetățenia Republicii Moldova, iar 18% nu prea sunt mândri și 5.3% - nu sunt deloc mândri.

Dacă ar avea o șansă reală de a pleca din Republica Moldova, atunci 17.9% din respondenți ar pleca pentru totdeauna, iar 39.4% ar pleca pentru o perioadă. Doar 41.2% nu ar pleca. La moment, 52.5% din respondenți au persoane din gospodării plecate în altă țară la lucru pentru cel puțin 2 săptămâni.

Societatea și securitatea

Doar 24.9% din respondenți consideră că în RM le este asigurată securitatea personală, iar 68.7% - că nu. Totuși, la nivel personal, circa 30% se simt în siguranță în RM, iar 19.7% nu se simt deloc în siguranță.

Cu privire la politicienii din RM, 24.1% din respondenți consideră că ei toți sunt corupți, iar 46.7% - că majoritatea sunt corupți.

Prin corupție în rândul politicienilor, respondenții înțeleg în primul rând nerespectarea promisiunilor (63.1%), furtul banilor publici (59%), punerea intereselor personale mai presus decât cele ale țării (57.9%), luarea de mită (55%), abuzul de putere (51.5%) și minciuna (50.8%).

Respondenții au oferit până la trei calificative pentru calitățile pe care ar trebui să le aibă o persoană care vrea să fie aleasă în funcție publică. Cele mai frecvente răspunsuri au fost: cinstit/onest (65.4%), deștept (25.4%), responsabil (19.8%), corect (12.1%), sincer (10.1%), cult (9.6%), profesionist (9.6%), patriot (8.9%), competent (8.8%) ș.a.

Politica

Pe 29% din respondenți politica îi interesează în măsură mare sau foarte mare, iar pe 43% politica îi interesează puțin sau deloc.

Nivelul de încredere al populației în instituții publice are un scor net doar pentru biserică și primărie (mai mulți au încredere mare decât cei care au încredere mică). Peste 70% au încredere în biserică și circa 53% - în primărie. Urmează în top – încrederea în președințiile, mass-media și armată. Cea mai mică încredere populația o are în sindicate, justiție, guvern, partide politice și în Parlamentul RM.

Notorietatea concurenților electorali din 11 iulie 2021 este diferită, existând formațiuni cunoscute de aproape toată populația: PP Șor (94.5%), BE al Comuniștilor și Socialiștilor (94.2%), BE „Renato Usatii” – 93.7%, PP PAS (89.8%), PDM (86.6%) și PP Platforma DA (84.4%). Mai mult de jumătate din respondenți cunosc despre AUR Moldova (56.2%) și PP Democrația Acasă (51.5%). Alte formațiuni politice sunt cunoscute de mai puțin de jumătate de respondenți.

Nivelul de interes privind campania electorală din 11 iulie 2021 este unul mediu, 18.7% fiind foarte interesați, 37.6% fiind interesați, iar 42.5% - puțin sau deloc interesați.

Respondenții au fost rugați să numească cele mai importante trei persoane din partidul pe care intenționează să-l voteze. Cel mai des a fost numit Igor Dodon (21.3%), urmat de Maia Sandu (19.7% - care nu este oficial membru de partid), Vladimir Voronin (14.2%) și Igor Grosu (14.2%). Alți politicieni care au fost numiți de un număr relativ mare de respondenți sunt: Zinaida Greceanii (7.5%), Natalia Gavrilița (7.3%), Renato Usatii (6.1%), Mihai Popșoi (5.3%), Ilan Șor (4.5%) și Sergiu Litvinenco (4.2%)

La întrebarea privind personalitatea politică în care respondenții au cea mai mare încredere, pe locul întâi s-a situat Maia Sandu cu 32.7%, urmată de Igor Dodon cu 19.4%, Vladimir Voronin cu 4.2%, Ilan Șor – 3.8% și Renato Usatâi – 3.3%. Andrei Năstase a fost numit de 1.2%, iar alți politicieni – de mai puțin de 1% din respondenți.

Dacă duminica viitoare s-ar organiza alegeri parlamentare anticipate, 67.5% din respondenți cu siguranță ar participa, 13.6% sunt destul de siguri că vor participa, 9.1% - probabil că vor veni la vot, iar 8.4% - probabil nu vor veni sau cu siguranță nu ar vota.

În cazul scrutinului parlamentar, PP PAS ar obține 33.7% din voturile tuturor respondenților, BE al Comuniștilor și Socialiștilor – 25.2%, PP Șor – 6%, BE „Renato Usatîi” – 4.6%, PP Platforma DA – 2.7%, PP Democrația Acasă – 1.4%, PDM și AUR Moldova – câte 1.3%, iar alte formațiuni politice ar înregistra sub 1%. Raportat la respondenții cu opțiuni ferme, atunci în cazul alegerilor anticipate, în Parlamentul RM ar între PP PAS, BECS și PP Șor, iar alte formațiuni nu ar depăși pragul electoral. Aceste date nu reflectă totuși votul din diasporă și a cetățenilor RM din Stânga Nistrului.

Doar 20.7% din cetățeni consideră că RM este guvernată de voința poporului, iar 72.7% - nu. De asemenea, 26.9% consideră că alegerile în RM sunt libere și corecte, iar 66.6% - că nu.

Cei mai mulți respondenți (43.3%) consideră că RM ar trebui guvernată de un singur partid, iar 32.4% - de către două partide mari care să se succedă la guvernare. Doar 16.2% ar favoriza o alianță.

Relații externe

În opinia respondenților, Rusia (32.5%) și România (28.1%) ar trebuie să fie principalele țări- parteneri ale RM. De asemenea, 14.3% din respondenți au numit Germania, SUA – 3.5%, iar alte țări de mai puțin de 2%.

Ca pol de influență globală, 49.8% preferă ca RM să se orienteze spre Uniunea Europeană, 33.4% - spre Rusia, 5.2% - spre SUA și 2.2% - spre China.

La moment, RM, în opinia respondenților, are cele mai bune relații cu România, Uniunea Europeană, Ucraina și SUA. Un număr destul de mare din respondenți – peste o treime, consideră relații RM cu Rusia ca fiind rele. De asemenea, peste 20% consideră relațiile cu NATO drept rele.

În cadrul unor referendumuri separate:

- 65.1% ar vota pentru aderarea la Uniunea Europeană și 25.7% - împotriva
- 40.7% ar vota pentru aderarea la Uniunea Economică Euroasiatică și 47.4% - împotriva
- 41.4% ar vota pentru unirea cu România, iar 46% ar vota împotriva.

Dacă ar avea de ales între aderarea la UE și UEE, atunci 56.8% ar vota pentru aderarea la Uniunea Europeană și 27.9% - pentru aderarea la Uniunea Economică Euroasiatică.

Pe plan extern, moldovenii au cea mai mare încredere în Angela Merkel, Vladimir Putin și Klaus Iohannis.

COVID-19

Mai mult de jumătate din respondenți apreciază drept bună sau foarte bună activitatea guvernului RM în combaterea pandemiei de COVID-19 (50.2%), iar 45.6% - consideră drept proastă sau foarte proastă.

Din toți respondenții, 24.6% au declarat că s-au vaccinat în Republica Moldova și 1% că s-au vaccinat peste hotare. De asemenea, 24.7% - planifică să se vaccineze, iar 47.3% nici nu doresc să se vaccineze contra COVID-19.

Din total, 11.5% respondenți au afirmat că au fost bolnavi de COVID-19, fapt confirmat prin test de laborator, iar 7.8% consideră că au fost bolnavi de COVID-19, dar nu au acest fapt confirmat oficial.